

הבושה היא המפתח

הרב משה שיינפלד

משכן השם עומד על תילו, והעם מצפה בדריכות שאהרן ובניו יתחילו עם עבודת הקרבנות.

ברגע המתאים, ביקש משה מאהרן להתקרב אל המזבח ולהתחיל בעבודה: "וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל אַהֲרֹן, קִרְבֵּן אֶל הַמִּזְבֵּחַ, וַעֲשֵׂה אֶת חֲטָאתְךָ וְאֶת עֲלֹתֶךָ, וְכַפֵּר בְּעֵדְךָ וּבְעַד הָעָם, וַעֲשֵׂה אֶת קִרְבַּן הָעָם וְכַפֵּר בְּעֵדָם, כְּאֲשֶׁר צִוָּה ה' שֵׁם" (ויקרא ט, ז).

התורה מדגישה, שאהרן לא ניגש אל המזבח מדעת עצמו, אלא רק לאחר שמשה הורה לו "קרב אל המזבח". מדוע אהרן לא ניגש מעצמו להתחיל בעבודה? [רש"י](#) מביא את דברי חכמים: "שהיה אהרן בוש וירא לגשת, אמר לו משה – למה אתה בוש, לכך נבחרת".

הכוונה הפשוטה היא, שאהרן התבייש לגשת ולהתחיל בעבודת הקודש, ומשה עודד אותו באומרו – אל לך להתבייש, הרי בורא עולם בחר בך! התעודד, אזור אומץ והתחל בעבודה. אולם כמו בכל התורה, ישנו עומק נוסף למשמעות הבושה של אהרן, מגלה אותו האריז"ל (מובא בספר "שפתי חיים", מידות ועבודת השם ב, עמוד קנ"ז), וכך הוא כותב: "פירוש העניין, כי רק בך יש מידה זו של ענווה וביישנות, נבחרת יותר משאר חבריך".

ביאורם של דברים:

כשמשה רואה שאהרן מתבייש מלגשת אל הקודש פנימה, הוא אומר לאהרן, שעצם הבושה שלו – היא הסיבה שמחמתה דווקא הוא נבחר לשרת בבית השם. מדוע? משום שאם אדם אינו מתבייש, הוא בעצם מדמה בנפשו שהוא אכן ראוי ומתאים למשרה זו, וזה לכשעצמו סיבה וסימן שהוא לא ראוי לשרת בבית השם. אולם כשאדם בוש מעצמו, זהו סימן שהוא חושב שהוא לא ראוי לתפקיד חשוב זה, וזה לכשעצמו סיבה לבחירתו.

תפקידו של [הכהן הגדול](#) בבית המקדש הוא כל כך רוחני וגבוה, ואסור שתהיה לו אפילו "טיפה אחת" של אגו. הכהן לא יכול לשרת את העם בביתו של בורא עולם, כאשר הוא חש גאווה עצמית. כיום, אין לנו עדיין את הכהנים בעבודתם, אבל כל אחד מאתנו הוא סוג של "כהן", כאשר הוא עומד בתפילה בפני בורא עולם, וכמאמר הנביא הושע: "ונשלמה פרים – שפתינו".

כשם שאהרן הרגיש שהוא אינו ראוי למעמד זה, והרגשה זו היא שהובילה לבחירתו, כך על כל אדם ואדם להרגיש את רוממות מעמד התפילה, ולחוש את החסד הגדול שעשה עמו בורא עולם בעצם העובדה שיש לו אפשרות לפנות אליו בתפילה. כשאדם מתפלל, אם הוא מתפלל מתוך תחושה של

"מגיע לי", ומתוך מחשבה שאלוקים יביא לי את מה שהוא חייב לי, הסיכוי שהתפילה תעלה לרצון הוא נמוך מאוד. רק כאשר אדם מבין את שפלות גופו לעומת גדלות הבורא, הוא יכול "להתקרב אל המזבח" ולהתפלל.

תפילת 'שמונה עשרה' פותחת במשפט: "השם שפתי תפתח, ופי יגיד תהלתך". לפני שאדם ניגש להתפלל לבוראו, עליו לדעת, שאפילו עצם העובדה ששפתיו דובבות, אין זו מציאות מובנת מאליה אלא מתנה מהבורא. רק מתוך תחושה כזו של "בושה", ניתן לגשת ברצינות אל התפילה. זו גם הסיבה, שכל בקשות התפילה מורכבות קודם מהודאה על גדלות הבורא, ורק לאחר מכן באה הבקשה עצמה.

כאמור, תפילותנו יתקבלו ברצון, רק אם נשתדל להיות כאהרן הכהן, שהיה בוש מלגשת אל המזבח.